

В Австрії пільговий інвестиційний кредит диференційований залежно від виду кредиту за двома рівнями компенсаційних доплат – 50 і 36% діючої процентної ставки банка-кредитора.

У Польщі діє вісім кредитних ліній, за якими передбачена компенсація процентних ставок з боку Agency for Restructuring and Modernization of Agricultural (ARMA).

У Чехії з метою субсидування процентних ставок по банківських кредитах був заснований фонд на умовах державної власності, який сплачує процентні субсидії аграрним підприємствам.

Румунським сільськогосподарським підприємствам часткова компенсація здійснювалася після повернення пільгового кредиту в обумовлений термін у розмірі 70% процентної ставки кредитора.

Проте практика державної підтримки кредитування у країнах Західної Європи характеризується тенденцією до зменшення обсягів кредитів та участі держави у кредитному забезпеченні аграрного сектора економіки по мірі стабілізації фінансового стану сільськогосподарських товаровиробників і підвищення їхньої здатності до функціонування у ринкових умовах.

УДК 631.164.23

М.А.Однорог, асистент

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ПРИРОДИ ІНВЕСТИЦІЙ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Однією з найважливіших сфер діяльності будь-якого сільськогосподарського підприємства є проведення інвестиційної діяльності. Забезпечення стабільності функціонування підприємства, підвищення конкурентоспроможності продукції, зміцнення позиції на ринку в значній мірі визначається ефективністю здійснених ним інвестицій.

Інвестиції класифікуються за багатьма ознаками: за об'єктами вкладання коштів (реальні або фінансові), за характером участі в інвестуванні (прямі або непрямі), за термінами інвестування (короткострокові та довгострокові), за формою власності інвестиційних ресурсів (приватні, державні, іноземні, спільні), за регіональною ознакою (внутрішні або зовнішні) тощо.

Інвестиціями, які забезпечують сільськогосподарському підприємству зміцнення і розвиток його матеріально-технічної бази,

© М.А.Однорог, 2008

впровадження нових технологій виробництва, зростання потужностей, є капітальні вкладення або виробничі інвестиції. З метою планування, обліку і контролю капітальні вкладення класифікують за такими ознаками: відтворювальна структура, технологічна структура, призначення, галузева належність, спосіб ведення робіт, джерела фінансування, форми власності.

При розмежуванні інвестиційних процесів вирішальним фактором виступає об'єкт укладення капіталу, що розподіляє всі капіталовкладення на реальне інвестування і фінансові інвестиції.

Винятково вирішальне значення ефективна науково-технологічна та інноваційна політики мають для істотного підвищення продуктивності праці й конкурентоспроможності виробництва в усіх галузях і сферах національного АПК. Він характеризується нині як надто високою ресурсомісткістю та природозалежністю, так і збитковістю виробництва, насамперед аграрних підприємств практично всіх організаційно-правових форм ведення господарської діяльності через низьку продуктивність праці і величезну техніко-технологічну відсталість.

Значення науки і техніки для підвищення соціально-економічної та екологічної ефективності сільського господарства, а також інших сфер і галузей АПК нині важко переоцінити.

Необхідність широкомасштабної реалізації науково-технологічних та інноваційних розробок у національному АПК і насамперед у сільському господарстві зумовлюється не лише його надто великою техніко-технологічною відсталістю, використанням переважно застарілих ресурсо-енергомістких технологій, а й технологічними особливостями агропромислового виробництва, передусім аграрного. Практично в найближчі 2–3 роки повністю буде використано й амортизовано наявну сільськогосподарську техніку, оновлення і заміна якої протягом останніх 12–13 років провадилися вкрай низькими темпами. Це призвело до катастрофічного падіння технічної та енергетичної оснащеності аграрного виробництва. Так, за рівнем технічної оснащеності вітчизняне сільське господарство відстає нині від сільського господарства країн – членів ЄС у середньому в 8–10 разів.

Інвестиційний процес у вітчизняному сільському господарстві – найважливішій сфері АПК, продовжує занепадати, незважаючи на деяке пожвавлення в останні роки. У центрі проблеми інвестування сільського господарства із самого початку його реформування лежав механізм, так званого, «невидимого» вилучення фінансових ресурсів в аграрних товаровиробників через недосконалу цінову політику. Він зрештою призвів до того, що практично за всі роки здійснення аграрної реформи в Україні виробництво більшості видів сільськогосподарської продукції, зокрема тваринницької, було збитковим або надто низькорентабельним.